

Πρέπει να ανα-
βαθμιστεί η πα-
ρεχόμενη βιβλιο-
θηκονομική παι-
δεία

□ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ

ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ

■ Της Ένωσης Ελλήνων Βιβλιοθηκαρίων

Οι χώρες προσπαθούν να θέτουν βάσεις που στηρίζουν την επιστημονική και τεχνολογική έρευνα, ανάπτυξη και συνδέονται στενά με το κοινωνικό και πολιτιστικό οικοδόμημα κάθε χώρας.

Σημαντικό ρόλο στην προσπάθεια αυτή παίζουν οι βιβλιοθήκες και γι' αυτό το λόγο προβλέπουν θεσμικά πλαίσια και οικονομική ενίσχυση για την ανάπτυξή τους... διαμορφώνουν δηλαδή μια Εθνική Πολιτική Βιβλιοθηκών. Μέχρι σήμερα οι Ελληνικές βιβλιοθήκες δεν έτυχαν μιας τέτοι-

ας φροντίδας από την πολιτεία που τις παραμελεί διαγωνίζοντας έτσι τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν.

Εκτιμώντας πως οι προτάσεις διατηρούν την επικαιρότητα τους αν και παλαιές, παρουσιάζουμε μια σειρά προτάσεων για δημιουργία Εθνικού Δικτύου και Υποδικτύων Βιβλιοθηκών, έτσι όπως διαμορφώθηκαν από Επιτροπές της ΕΕΒ.

Φυσικά ο χρόνος επιφέρει αλλαγές, πιστεύουμε όμως ότι ο προβληματισμός παραμένει και ίσως σήμερα περισσότερο παρά ποτέ, πρέπει να σκεφτούμε για το μέλλον των βιβλιοθηκών της Ελλάδας... και περιμένουμε τις απόψεις σας.

Εισηγητική Έκθεση

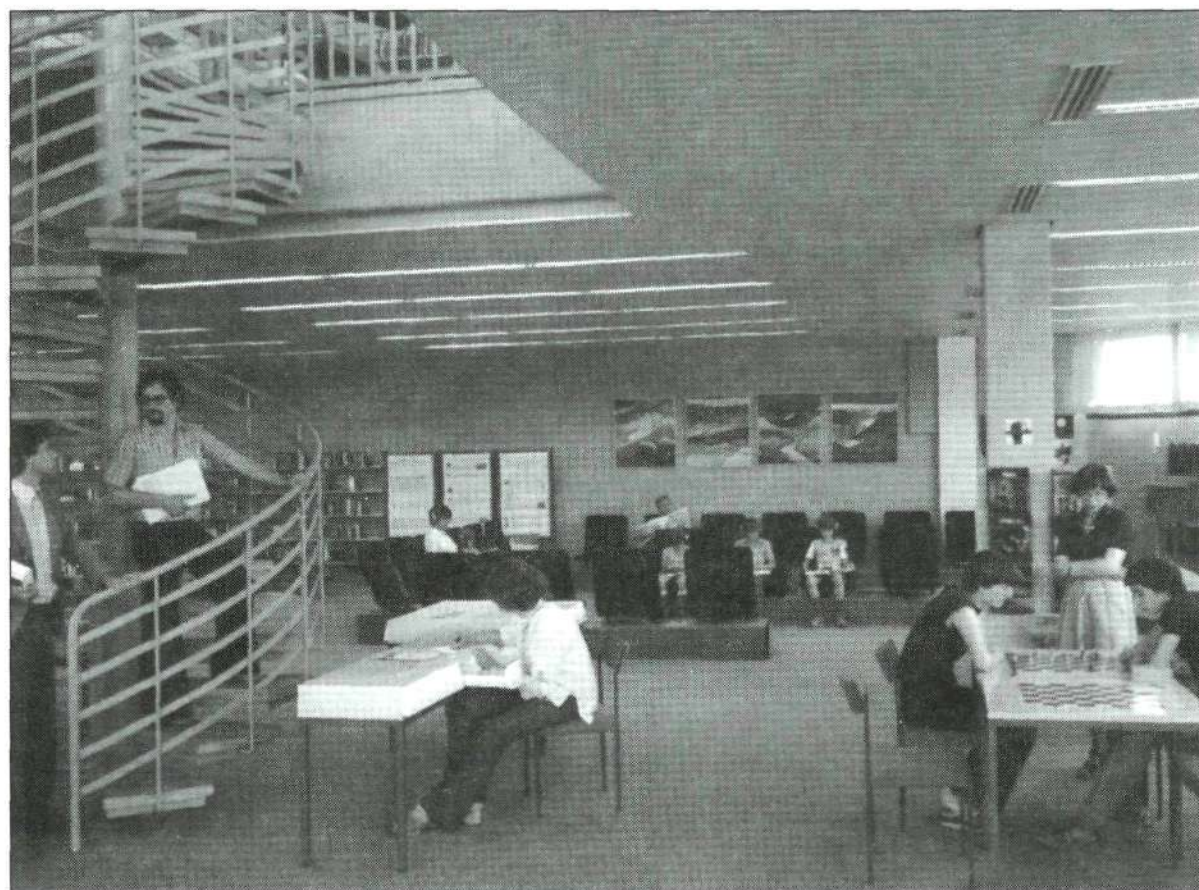
Η Νομοθεσία για το Εθνικό Δίκτυο Βιβλιοθηκών (ΕΔΒ) έχει δύο βασικούς στόχους: θεσμοθετεί μια σύγχρονη ενιαία οργάνωση και λειτουργία των βιβλιοθηκών σαν κύριων φορέων πληροφόρησης στη χώρα μας. Χαράζει μια νέα Εθνική πολιτική, που βασίζεται σ' ένα ορθολογικότερο σχεδιασμό και συντονισμό των προσφερόμενων υπηρεσιών των βιβλιοθηκών στην ελληνική κοινωνία.

ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ

Σήμερα το επίπεδο οργάνωσης και λειτουργίας των υπηρεσιών πληροφόρησης στη χώρα μας είναι πολύ χαμηλό.

Βασική αιτία δυσλειτουργίας

του τομέα αυτού είναι η απουσία οργανωμένου συστήματος πληροφόρησης, με σαφή δομή και συγκεκριμένους στόχους. Αυτό σ' ένα μεγάλο βαθμό συμβαίνει γιατί δεν έχει αναγνωρισθεί ο σημαντικότερος ρόλος των βιβλιοθηκών στην πολιτιστική, οικονομική, κοινωνική ανάπτυξη της χώρας. Πρέπει επομένως, με την προτεινόμενη Νομοθεσία για το ΕΔΒ, κύρια και πρωταρχικά να ξεκαθαριστούν οι στόχοι και οι προτεραιότητες μιάς νέας εθνικής πολιτικής για τις βιβλιοθήκες. Πρέπει και μπορεί να καθορισθούν και να

Στο δίκτυο Σχολικών Βιβλιοθηκών εντάσσονται οι βιβλιοθήκες των σχολικών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και αποβλέπουν στην υποστήριξη του έργου της μαθητικής κοινότητας

εξασφαλισθούν οι αναγκαίες οικονομοτεχνικές προϋποθέσεις σ' αυτό το βασικό έργο εκπαιδευτικής υποδομής, πέρα από οικονομικές συγκυρίες και τα περιοριστικά σταθεροποιητικά μέτρα. Αρκεί να υπάρξει γι' αυτό η αναγκαία πολιτική βούληση. Ειδικότερα:

Πρέπει να αναβαθμισθεί η παρεχόμενη βιβλιοθηκονομική Παιδεία.

Πρέπει να επιδιωχθεί η άμεση αναδιοργάνωση των κυριότερων υπάρχοντων βιβλιοθηκονομικών Οργανισμών, όπως είναι η Εθνική Βιβλιοθήκη, σαν κεντρική βιβλιοθήκη της χώρας, καθώς και η ίδρυση νέων πρότυπων βιβλιοθηκών.

Πρέπει να ελέγχεται (να είναι διαθέσιμη) η εκδοτική παραγωγή (βιβλιογραφικός έλεγχος) μέσα από την τρέχουσα Ελληνική βιβλιογραφία, που θα βγαίνει σε τακτικά χρονικά διαστήματα, και με σύγχρονα τεχνολογικά μέσα.

Πρέπει να εξασφαλισθεί η αποτελεσματική διακίνηση της πληροφορίας μέσα από ένα λειτουργικό δίκτυο βιβλιοθηκών, που θα πραγματοποιεί δανεισμούς και ανταλλαγές μεταξύ βιβλιοθηκών του εσωτερικού και του εξωτερικού.

Πρέπει να εφαρμοσθεί η προτυποποιημένη επεργασία των ντοκουμέντων από κεντρική καταλογογραφική υπηρεσία.

Πρέπει να υποστηριχθεί η έρευνα στον τομέα της πληροφό-

ρησης για καλύτερες και αποδοτικότερες μορφές υπηρεσιών.

Ακολουθούν οι επί μέρους προτάσεις:

α) Για τη γενική δομή του όλου συστήματος

β) Για τη δομή των κυριότερων υποσυστημάτων του ΕΔΒ.

ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ

Άρθρο 1

Τα θέματα που αφορούν την οργάνωση, λειτουργία και συντονισμό των βιβλιοθηκών και κέντρων πληροφόρησης του κράτους καθώς και η σχέση τους με αντίστοιχα ιδρύματα του εξωτερικού, αντιμετωπίζονται ενιαία και στα πλαίσια που προδιαγράφουν τα επόμενα άρθρα.

Άρθρο 2

Το σύνολο των βιβλιοθηκών του κράτους που με οποιαδήποτε μορφή και κάτω από τον οποιαδήποτε φορέα λειτουργούν κατά την έναρξη ισχύος του νόμου, καθώς και κάθε βιβλιοθήκη, με οποιαδήποτε μορφή και από οποιοδήποτε φορέα δημιουργηθεί στο μέλλον, εντάσσεται σε ενιαίο εθνικό σύστημα με την ονομασία "Εθνικό Δίκτυο Βιβλιοθηκών".

Άρθρο 3

Σκοπός της οργάνωσης των βιβλιοθηκών και των κέντρων πληροφόρησης του κράτους σε δίκτυο είναι η προαγωγή και η ενιαία ανάπτυξη και λειτουργία τους για την αποτελεσματική συμβολή της πληροφόρησης στην Εθνική ανάπτυξη.

Άρθρο 4

Για την επίτευξη του σκοπού του δικτύου πρέπει να εξασφαλισθούν:

- Η ενιαία και επιστημονικά τεκμηριωμένη αντιμετώπιση θεμάτων ίδρυσης, στελέχωσης, εξοπλισμού, διοικητικής οργάνωσης των βιβλιοθηκών στον εθνικό χώρο.
- Η υιοθέτηση και εφαρμογή ενιαίας πρακτικής στην οργάνωση και επεξεργασία του υλικού των βιβλιοθηκών.
- Η προώθηση της έρευνας στις σχετικές με την πληροφόρηση επιστήμες.
- Η εκτεταμένη χρήση της σύγχρονης τεχνολογίας στις βιβλιοθήκες.
- Η ορθολογικότερη και πιο αποτελεσματική διάθεση και αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων.

Άρθρο 5

Το Εθνικό Δίκτυο Βιβλιοθηκών αποτελείται:

Α. Η Εθνική Βιβλιοθήκη, η οποία αποτελεί την κεντρική βιβλιοθήκη και το βασικό βιβλιογραφικό και πληροφοριακό κέντρο της χώρας και έχει τις εξής βασικές αρμοδιότητες:

1. Την συγκέντρωση και διαφύλαξη της εθνικής πνευματικής κληρονομιάς.
2. Την σύνταξη και έκδοση της εθνικής τρέχουσας και αναδρομικής εθνικής βιβλιογραφίας.
3. Την κεντρική τεχνική επεξεργασία και εκτύπωση των βασικών βιβλιογραφικών αναγραφών επί όλης της έντυπης και μη έντυπης ελληνικής παραγωγής.
4. Την συγκέντρωση μεγάλης συλλογής από την ξένη εκδοτική παραγωγή σε κάθε πεδίο της τέχνης και της επιστήμης.
5. Την δημιουργία βάσης δανεισμού εντύπου και μη εντύπου υλικού στην χώρα.
6. Την οργάνωση υπηρεσίας διεθνούς δανεισμού και ανταλλαγής εντύπου και μη εντύπου υλικού και βιβλιογραφικών πληροφοριών.
7. Την οργάνωση υπηρεσίας παροχής Διεθνούς Τυποποιημένης Αριθμησης Εντύπων, (ISBN και ISSN) καθώς

και αριθμού Εθνικής Βιβλιογραφίας (Ν.Β.Ν.).

Β. Την βιβλιοθήκη του Κοινοβουλίου η οποία είναι βιβλιοθήκη με ειδική κατεύθυνση σε θέματα νομοθεσίας και διοίκησης και με κύρια αποστολή την πληροφοριακή υποστήριξη του κοινοβουλευτικού έργου.

Γ. Το δίκτυο των Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, το οποίο αποτελούν οι βιβλιοθήκες των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (κεντρικές και τμημάτων) οι οποίες αποβλέπουν στην στήριξη του εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Δ. Το δίκτυο των Ειδικών Βιβλιοθηκών. Στο δίκτυο αυτό υπάγονται οι βιβλιοθήκες που λειτουργούν σε δημόσιες υπηρεσίες και οργανισμούς δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου των οποίων η συλλογή περιλαμβάνει κυρίως υλικό που αναφέρεται σε ένα ειδικευμένο τομέα γνώσης και οι οποίες εξυπηρετούν βασικά την προαγωγή της επιστημονικής έρευνας, της τεχνολογίας και της επαγγελματικής ενημέρωσης.

Ε. Το δίκτυο των Λαϊκών Βιβλιοθηκών το οποίο αποτελούν οι βιβλιοθήκες γενικού περιεχομένου των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, του δημοσίου ή των Νομικών Προσώπων Δημοσίου οι οποίες αποβλέπουν στην εξυπηρέτηση των μορφωτικών, εκπαιδευτικών, ενημερωτικών και ψυχαγωγικών αναγκών της κοινότητας την οποία υπηρετούν.

Στ. Το Δίκτυο Σχολικών Βιβλιοθηκών. Σε αυτό εντάσσονται οι βιβλιοθήκες των σχολείων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και αποβλέπουν στην υποστήριξη του εκπαιδευτικού έργου της μαθητικής κοινότητας: εκπαιδευτικό προσωπικό, μαθητές, γονείς.

Ζ. Δίκτυα άλλων, εκτός των παραπάνω, ομοειδών βιβλιοθηκών όπως βιβλιοθήκες για ειδικές κατηγορίες κοινού (τυφλούς κ.λπ.).

Τα κριτήρια για την ένταξη των βιβλιοθηκών σε ένα δίκτυο είναι:

1. Η αντιμετώπιση κοινών προβλημάτων.
2. Η εξυπηρέτηση κοινού της ίδιας γενικότερης κατηγορίας
3. Η κοινότητα των στόχων λειτουργίας.
4. Η κοινότητα της συλλογής.
5. Η νομοθεσία που διέπει την λειτουργία τους.

Άρθρο 6

Ο σχεδιασμός, συντονισμός και η ανάπτυξη του Εθνικού Δικτύου Βιβλιοθηκών (Ε.Δ.Β.) θα γίνεται από μια συντονιστική επιτροπή η οποία ονομάζεται "Συμβούλιο Εθνικού Δικτύου Βιβλιοθηκών" που θα γίνεται από μια συντονιστική επιτροπή η οποία ονομάζεται "Συμβούλιο Εθνικού Δικτύου Βιβλιοθηκών" που θα αποτελείται από εκπροσώπους των επί μέρους μονάδων και δικτύων, τον υπεύθυνο του αρμοδίου για τις βιβλιοθήκες Υπουργείου, εκπρόσωπο της Σχολής Βιβλιοθηκονομίας, εκπρόσωπο του Υπουργείου Οικονομικών, εκπρόσωπο της Ενώσεως Ελλήνων Βιβλιοθηκονόμων, της ομοσπονδίας εκδοτών Ελλάδας, και της ΚΕΔΚΕ.

Άρθρο 7

Το Συμβούλιο Εθνικού Δικτύου Βιβλιοθηκών

- Αποτελεί συμβουλευτικό όργανο της πολιτείας για την χάραξη εθνικής πολιτικής βιβλιοθηκών και βιβλιοθηκονομικής εκπαίδευσης που θα ακολουθεί την τεχνολογική εξέλιξη.
- Συντονίζει και εποπτεύει την λειτουργία των μονάδων και των δικτύων που το αποτελούν
- Μελετά τα θέματα οργάνωσης, λειτουργίας και εμπλουτισμού των βιβλιοθηκών
- Μεριμνά για την δημιουργία προτύπων ίδρυσης, οργάνωσης και λειτουργίας των βιβλιοθηκών
- Ορίζει ομάδες εργασίας μόνιμες ή πρόσκαιρες οι οποίες

βοηθούν και υποστηρίζουν το Συμβούλιο Εθνικού Δικτύου Βιβλιοθηκών.

Άρθρο 8

Τα δίκτυα του Ε.Δ.Β. εποπτεύονται και συντονίζονται από συλλογικά αντιπροσωπευτικά όργανα ή επιτροπές, τα μέλη των οποίων αποτελούνται από εκπροσώπους των βιβλιοθηκών των επιμέρους δικτύων.

Άρθρο 9

Το έργο των επιτροπών των δικτύων είναι:

1. Η μελέτη της υπάρχουσας κατάστασης των βιβλιοθηκών του δικτύου.
2. Ο καθορισμός προτύπων για την οργάνωση και λειτουργία τους.
3. Η κατάρτιση συλλογικών καταλόγων έντυπου και μη έντυπου υλικού.
4. Η κατάρτιση ειδικών βιβλιογραφικών καταλόγων.

5. Η οργάνωση διαλλακτικού δανεισμού μεταξύ ομοειδών βιβλιοθηκών
6. Η συμφωνία για τον καταμερισμό της συλλογής σπάνιου και ακριβού υλικού.
7. Η προώθηση της νέας τεχνολογίας στις βιβλιοθήκες.
8. Η σύνδεση με άλλα δίκτυα.

Άρθρο 10

Το δίκτυο των λαϊκών βιβλιοθηκών θα αποτελείται από τις βιβλιοθήκες των Γεωγραφικών Διαμερισμάτων, τις Νομαρχιακές βιβλιοθήκες και τις Βιβλιοθήκες Δήμων και Κοινοτήτων (οι τελευταίες υπάγονται στις δεύτερες και αυτές στις πρώτες).

Το δίκτυο των Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών θα αποτελείται από τις Κεντρικές Βιβλιοθήκες των Πανεπιστημίων στις οποίες υπάγονται οι Βιβλιοθήκες των Τμημάτων.

Το δίκτυο των ειδικών από τα υποδίκτυα των ομοίων βιβλιοθηκών.

Άρθρο 11

Η σύνδεση των βιβλιοθηκών για τη δημιουργία του Δικτύου θα γίνει σταδιακά και θα στρέφεται σε τέσσερις άξονες:

ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ

Το δίκτυο των Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών θα αποτελείται από τις Κεντρικές Βιβλιοθήκες των Πανεπιστημίων

A. Απόφαση για τον αριθμό τομέων του συστήματος (υποδικτύων), που θα λειτουργήσουν σε πρώτη φάση, π.χ.

α) ΕΒΕ

β) Ακαδημαϊκών

γ) Ειδικών

δ) Γενικών - Λαϊκών (Δημοσίων, Δημοτικών) κ.λπ.

B. Παρακολούθηση και φροντίδα για τη συμπλήρωση και ολοκλήρωση του συστήματος.

Γ. Απογραφή των βιβλιοθηκών που υπάρχουν σε κάθε τομέα και επιλογή αυτών, που θα συνδεθούν στο ξεκίνημα. Η σύνδεση των υπολοί-

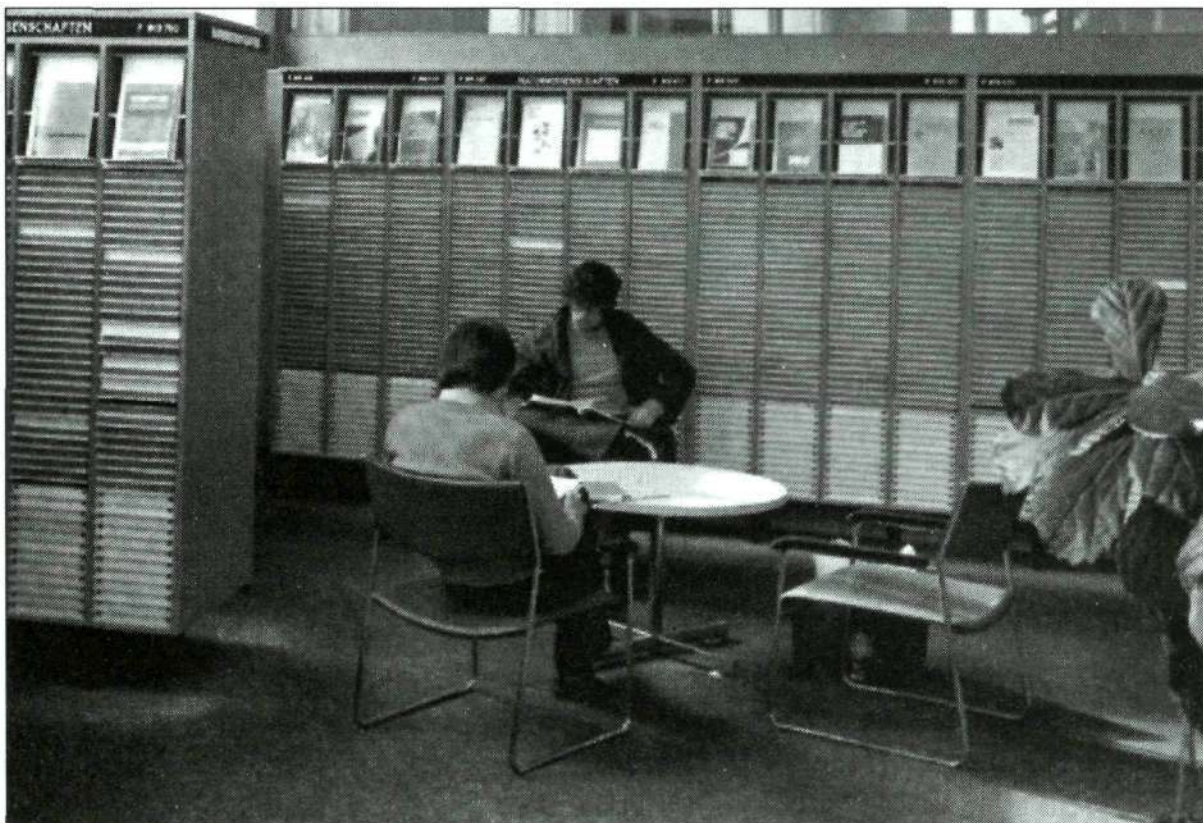
πων θα γίνεται σταδιακά.

Δ. Επιλογή των βιβλιοθηκών, που θα χρησιμεύσουν ως συντονιστικά κέντρα, ως "κόμβοι" του συστήματος. Ενίσχυση τους κυρίως σε προσωπικό.

Άρθρο 12

Τα θέματα που αφορούν το προσωπικό, την οργάνωση, το συντονισμό και τους πόρους των βιβλιοθηκών, ρυθμίζονται από τις διατάξεις, που διέπουν τη λειτουργία των επιμέρους δικτύων του συστήματος.

Η Εθνική Βιβλιοθήκη στα πλαίσια του ΕΔΒ

Οι επιτροπές θα καθορίζουν πρότυπα για την οργάνωση και λειτουργία των βιβλιοθηκών του δικτύου

Άρθρο 1

Ο ρόλος της Εθνικής της Ελλάδος (ΕΒΕ) στα πλαίσια του ΕΔΕ προσδιορίζεται αφενός μεν από τη θέση της ως κεντρικής βιβλιοθήκης της χώρας, αφετέρου δε από την πραγματική κατάσταση και τα σημερινά δεδομένα τόσο της ίδιας της Βιβλιοθήκης, όσο και της ελληνικής βιβλιοθηκονομίας γενικότερα.

Άρθρο 2

Ο ρόλος αυτός, για τη σωστή άσκηση του οποίου έχουν γίνει οι απαραίτητες προβλέψεις στο σχέδιο νέου οργανισμού της ΕΒΕ, εξειδικεύεται στις ακόλουθες κύριες αποστολές:

α) Στην λειτουργία της ως κεντρικής αρχειακής βιβλιοθήκης της χώρας με αντικείμενο τη συγκέντρωση, επιστημονική επεξεργασία, διαφύλαξη και παροχή στο κοινό για χρήση:

1. Του συνόλου της εκδοτικής παραγωγής της χώρας

2. Παλαιότερων εντύπων αι χειρογράφων και ιδιαίτερος εκείνων, που ενδιαφέρουν το ελληνικό έθνος.

β) Στη λειτουργία της ως εθνικού βιβλιογραφικού και πληροφοριακού κέντρου, με ειδικότερα αντικείμενα:

1. Τη σύνταξη και έκδοση της εθνικής βιβλιογραφίας

2. Την οργανωμένη παροχή βιβλιογραφικής πληροφόρησης, με βάση το ελληνικό βιβλιογραφικό υλικό.

3. Την ευθύνη για τη διαχείριση στη χώρα μας του συστήματος προσδιορισμού και απονομής διεθνών προτύπων αριθμών ISBN (INTERNATIONAL STANDARD BOOK NUMBER) και των αντίστοιχων αριθμών για τις περιοδικές εκδόσεις: ISSN (INTERNATIONAL STANDARD SERIAL NUMBER).

4. Τη διατήρηση και συνεχή ενημέρωση μιας μεγάλης και αντιπροσωπευτικής συλλογής ξένων εκδόσεων και ιδιαίτερα εκείνων που αφορούν και ενδιαφέρουν το έθνος, όπως και εκείνων που αναφέρονται στην επιστήμη του βιβλίου, των βιβλιοθηκών και της πληροφόρησης.

5. Την κεντρική επιστημονική επεξεργασία του ελληνικού υλικού (βιβλιογραφική περιγραφή, ταξινόμηση κ.λπ.) για λογαριασμό των υπολοίπων ελληνικών βιβλιοθηκών.

6. Την υποκίνηση, την οργάνωση και το συντονισμό των απαραίτητων δραστηριοτήτων για τη δημιουργία ελληνικών προτύπων και την υιοθέτηση κοινών εφαρμογών στις βιβλιοθηκονομικές εργασίες, καθώς και για τη μελέτη των βιβλιοθηκονομικών προβλημάτων.

γ) Στη λειτουργία της ως κεντρικού στηρίγματος του ΕΔΒ και σημαντικού κρίκου σύνδεσης με τα υποσυστήματά του, επιδιώκοντας:

1. Τον έλεγχο της διακίνησης βιβλιογραφικών δεδομένων και υλικού από και προς τα λοιπά υποσυστήματα του ΕΔΒ

2. Το συντονισμό του όλου συστήματος αγορών τόσο από το εσωτερικό όσο και από το εξωτερικό.

δ) Στη λειτουργία της ως κέντρου σύνδεσης της χώρας με τα διεθνή βιβλιογραφικά κέντρα, καθώς και με τα αντίστοιχα κέντρα δανεισμού και ανταλλαγών. Κύριο αντικείμενο αυτής της αποστολής είναι η διευκόλυνση και εκλογίκευση της ροής βιβλιογραφικών δεδομένων και υλικού από το εξωτερικό προς τους ενδιαφερόμενους χρήστες του ΕΔΒ και αντίστροφα.

ΔΙΚΤΥΟ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ

Άρθρο 1

Το δίκτυο Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών αποτελεί σημαντικό στήριγμα στο εκπαιδευτικό και ερευνητικό έργο των Ιδρυμάτων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και ουσιαστική προϋπόθεση για τη σωστή λειτουργία τους. Αποσκοπεί, μέσα από τη συνεργασία, το συντονισμό, την οργάνωση για τον εμπλουτισμό, την τυποποίηση της τεχνικής επεξεργασίας του υλικού κ.λπ., στην οικονομική γρήγορη και ορθολογική ανάπτυξή τους.

Άρθρο 2

Για την πραγμάτωση του σκοπού αυτού θα πρέπει:

α. να καθιερωθεί ενιαίο οργανωτικό και διοικητικό σχήμα, που θα διευκολύνει τη σωστή λειτουργία της μονάδας, αλλά συγχρόνως θα επιτρέπει την άμεση και σύντομη επικοινωνία μεταξύ των βιβλιοθηκών του ΕΔΒ.

β. να υπάρχει δυνατότητα σύνδεσης, κατ' αρχήν με το δίκτυο βιβλιοθηκών ειδικής έρευνας και στη συνέχεια με τα άλλα δίκτυα.

γ. να καθιερωθεί τυποποιημένη επεξεργασία του υλικού (καταλογογράφηση - ταξινόμηση - θεματική ευρετηρίαση).

δ. να λειτουργήσει σύστημα σύνδεσης με τράπεζες πληροφοριών και κέντρα Τεκμηρίωσης του εξωτερικού.

ε. να καθιερωθούν ετήσιες εκθέσεις των βιβλιοθηκών, που θα διευκολύνουν τη μελέτη και τον προγραμματισμό της ανάπτυξής τους.

στ. να δημιουργηθεί ενιαίος φορέας (οργανισμός) για την ενιαία αντιμετώπιση της αγοράς βιβλίων, περιοδικών κ.λπ. από το εξωτερικό.

ζ. να προωθείται άμεσα και συντονισμένα η εφαρμογή της σύγχρονης τεχνολογίας.

Άρθρο 3

Το δίκτυο Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών αποτελούν οι κεντρικές βιβλιοθήκες των ΑΕΙ και των αντίστοιχων Ιδρυμάτων όλης της χώρας (ΤΕΙ, ΣΕΛΕΤΕ, κ.λπ.).

Άρθρο 4

Σε κάθε ΑΕΙ, ή άλλο ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, λειτουργούν η κεντρική βιβλιοθήκη και οι βιβλιοθήκες των Τμημάτων, που συνδέονται με την κεντρική βιβλιοθήκη του Ιδρύματος, αλλά συγχρόνως επικοινωνούν απευθείας με τις βιβλιοθήκες των αντίστοιχων Τμημάτων άλλων Ιδρυμάτων, π.χ. Ιατρική Βιβλιοθήκη Αθήνας με Ιατρικές άλλων Πανεπιστημίων.

Άρθρο 5

Αρμοδιότητα της κεντρικής βιβλιοθήκης είναι:

α. να μελετά, να προγραμματίζει και να συντονίζει τη λειτουργία της κεντρικής βιβλιοθήκης και των βιβλιοθηκών των τμημάτων, για τη στήριξη των συγκεκριμένων αναγκών του Ιδρύματος στο οποίο υπάγεται.

β. οφείλει παράλληλα να διευκολύνει την προσέλαση της συλλογής της σε χρήστες και εκτός της πανεπιστημιακής κοινότητας, στα πλαίσια μιας πολιτικής επικοινωνίας των Ιδρυμάτων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με τον εξωτερικό χώρο και του κοινωνικού ρόλου που έχουν τα πνευματικά Ιδρύματα κάθε χώρας.

γ. να διευκολύνει το συντονισμό και τη συνεργασία μεταξύ των βιβλιοθηκών, στην πρόσβαση των χρηστών της σε άλλες βιβλιοθήκες στο εσωτερικό και διεθνώς.

δ. να λειτουργεί σαν πηγή πληροφοριών για τις υπηρεσίες εξειδικευμένης πληροφόρησης, αποτελώντας συγχρόνως συνδετικό κρίκο του δικτύου στο οποίο ανήκει με το εθνικό δίκτυο.

ε. να συμβάλλει στο διεπιστημονικό χαρακτήρα της Παιδείας.

Αρμοδιότητες των βιβλιοθηκών των Τμημάτων είναι:

α. να συμβάλλουν στη διαδικασία της εκπαίδευσης και της έρευνας πάνω στο συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο του Τμήματος.

β. να διοχετεύουν με δική τους πρωτοβουλία και κάθε στιγμή, τις κατάλληλες πληροφορίες στους χώρους διδασκαλίας και της έρευνας.

Άρθρο 6

Για το συντονισμό και τη συνεργασία των Ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών δημιουργείται συλλογικό συμβουλευτικό όργανο ή Επιτροπή από εκπροσώπους των βιβλιοθηκών αυτών. Η σύνθεση της Επιτροπής ορίζεται κατά τρόπο που να εξασφαλίζεται η αντιπροσωπευτική εκπροσώπηση των Ιδρυμάτων και η ποικιλία των ειδών των βιβλιοθηκών, και της Ένωσης Ελλήνων Βιβλιοθηκαρίων.

Άρθρο 7

Έργο της Επιτροπής είναι:

α. να καταγράφει και μελετήσει την κατάσταση των Ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών.

β. να συντονίζει τις περσοπάθειες για την αναδιοργάνωση των βιβλιοθηκών αυτών, σύμφωνα με τις επιταγές της σύγχρονης Επιστήμης και τις ανάγκες που υπαγορεύονται από τους εκπαιδευτικούς στόχους των Ιδρυμάτων, αλλά παράλληλα από το διεπιστημονικό χαρακτήρα της Παιδείας.

γ. να συνδέει το σύστημα με τα λοιπά συστήματα του ΕΔΒ, ώστε να εξασφαλίζεται η διακίνηση της πληροφορίας σε εθνικό επίπεδο.

Άρθρο 8

Η Επιτροπή Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών εκπροσωπείται στο συντονιστικό όργανο του ΕΔΒ.

ΔΙΚΤΥΟ ΕΙΔΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ

Άρθρο 1

Ιδρύεται δίκτυο Ειδικών Βιβλιοθηκών για τη σύγχρονη οργάνωση της παροχής εξειδικευμένης πληροφόρησης, την προαγωγή της επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας και την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της χώρας.

ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ

Άρθρο 2

Το Δίκτυο των Ειδικών Βιβλιοθηκών αποτελούν οι βιβλιοθήκες όλης της χώρας, των οποίων η συλλογή περιλαμβάνει κύρια υλικό, που αναφέρεται σε ένα εξειδικευμένο τομέα γνώσης. Οι Βιβλιοθήκες αυτές λειτουργούν σε δημόσιες υπηρεσίες, οργανισμούς δημοσίου και ιδιωτικού Δικαίου, ερευνητικά ιδρύματα και ιδιωτικούς φορείς.

Άρθρο 3

Η οργάνωση του Δικτύου των Ειδικών Βιβλιοθηκών θα γίνει κατά τομείς επιστημών (ιατρικές, οικονομικές κ.λπ.) ή υλικού (άτλαντες, κ.λπ.).

Άρθρο 4

Για την οργάνωση του Δικτύου, το συντονισμό και τη συνεργασία των Ειδικών Βιβλιοθηκών δημιουργείται Επιτροπή Ειδικών Βιβλιοθηκών.

1. - Τα μέλη της Επιτροπής αυτής (όχι παραπάνω από 9) εκλέγονται από τις διάφορες κατηγορίες Ειδικών Βιβλιοθηκών.

2. - Το έργο της Επιτροπής Ειδικών Βιβλιοθηκών είναι:

α) Να καταγράφει και να μελετήσει την υπάρχουσα κατάσταση των ελληνικών Ειδικών Βιβλιοθηκών.

β) Να καθορίσει πρότυπα για την οργάνωσή τους και να προωθήσει την εφαρμογή τους.

γ) Να αναλάβει το σχεδιασμό και την οργάνωση του Δικτύου των Ειδικών Βιβλιοθηκών και να παρακολουθεί τη λειτουργία του.

δ) Να παρακολουθεί την ανάπτυξη των Ειδικών Βιβλιοθηκών στο εξωτερικό και να προτείνει τρόπους συνεργασίας.

ε) Να ενημερώνεται στις νέες εξελίξεις της Επιστήμης της Βιβλιοθηκονομίας και να φροντίζει για την ενημέρωση των αρμοδίων φορέων και των βιβλιοθηκαρίων.

Η οργάνωση του Δικτύου των Ειδικών Βιβλιοθηκών θα γίνει κατά τομείς επιστημών

Άρθρο 5

Η Επιτροπή Ειδικών Βιβλιοθηκών εκπροσωπείται στο συντονιστικό όργανο του Εθνικού Δικτύου Βιβλιοθηκών και ομάδων Τεκμηρίωσης.

Άρθρο 6

Με την οργάνωση του Δικτύου των Ειδικών Βιβλιοθηκών θα επιδιωχθεί η καλύτερη εξυπηρέτηση του κοινού (χρήστη - αναγνώστη) και η εξοικονόμηση χρημάτων. Για το σκοπό αυτό πρέπει:

- α) Να συνταχθούν κατάλογοι έντυπου και μη έντυπου υλικού.
  - β) Να εκδοθούν ειδικοί βιβλιογραφικοί κατάλογοι.
  - γ) Να συνταχθούν πίνακες κοινών θεματικών επικεφαλίδων.
  - δ) Να οργανωθεί δανεισμός μεταξύ βιβλιοθηκών (διαδανεισμός: INTERLIBRARY LOAN).
  - ε) Να ετοιμασθούν ελληνικά πρότυπα τεκμηρίωσης για την κοινή επεξεργασία του υλικού των βιβλιοθηκών.
- Ιδιαίτερη σημασία θα πρέπει να δοθεί στην καλή επικοινωνία μεταξύ των Ειδικών Βιβλιοθηκών της Ελλάδας και του εξωτερικού με τηλεφωνική σύνδεση TELEX, ON-LINE σύνδεση και άλλα σύγχρονα μέσα επικοινωνίας.

ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ

Απαραίτητη η προώθηση της νέας τεχνολογίας στις βιβλιοθήκες

ΔΙΚΤΥΟ ΛΑΪΚΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ

Άρθρο 1

Ιδρύεται Δίκτυο Λαϊκών Βιβλιοθηκών (ΔΛΒ) για την αποτελεσματικότερη κάλυψη των γενικών πληροφοριακών αναγκών της κοινότητας, προς όφελος της πνευματικής, πολιτιστικής, κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης της χώρας.

Άρθρο 2

Το Δίκτυο Λαϊκών Βιβλιοθηκών περιλαμβάνει:

- α) Όλες τις λαϊκές βιβλιοθήκες της πρωτοβάθμιας Τοπικής αυτοδιοίκησης (ΤΑ).
- β) Τις νομαρχιακές της δευτεροβάθμιας ΤΑ.
- γ) Τις περιφερειακές.
- δ) Τις λαϊκές βιβλιοθήκες, που ανήκουν στο δημόσιο τομέα, τους οργανισμούς ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ, λαϊκές βιβλιοθήκες κληροδοτημάτων, σωματείων, συλλόγων, συνεταιρισμών και γενικά τις λαϊκές βιβλιοθήκες, όπου και αν ανήκουν.

Άρθρο 3

Δημοτικές - Κοινοτικές

Οι δημοτικές και κοινοτικές βιβλιοθήκες υπάγονται διοικητικά στους Δήμους και Κοινότητες και φροντίζουν για την εξυπηρέτηση των πληροφοριακών αναγκών των πολιτών,

κάθε ηλικίας και επιπέδου. Φροντίζουν ειδικότερα για τη συγκρότηση και συντήρηση συλλογών γύρω από τις ξεχωριστές συνθήκες ζωής, ιστορία, μνημεία, παραδόσεις, ασχολίες κατοίκων κ.λπ. του κάθε χωριού της περιοχής. Στα ειδικά δηλαδή θέματα, που αφορούν το χώρο τους, οι τοπικές συλλογές παίζουν ρόλο ειδικής ερευνητικής βιβλιοθήκης. Οι Κοινότητες με πληθυσμό κάτω των 3.000 κατοίκων δεν ιδρύουν αυτόνομες βιβλιοθήκες, αλλά παραρτήματα των Νομαρχιακών ή εξυπηρετούνται από βιβλιο-αυτοκίνητα.

Νομαρχιακές

Οι κατά τόπους Νομαρχίες ιδρύουν βιβλιοθήκη στην έδρα του Νομού, με σκοπό την ανάπτυξη των συλλογών, που είναι απαραίτητες για τις ειδικές ανάγκες του Νομού. Όπου υπάρχουν περιφερειακές βιβλιοθήκες, δε χρειάζεται ίδρυση και νομαρχιακής. Η περιφερειακή θα λειτουργήσει και σα νομαρχιακή.

Περιφερειακές

Οι περιφερειακές βιβλιοθήκες εξαρτώνται από το Υπουργείο Παιδείας ή Πολιτισμού και εξυπηρετούν τις ανάγκες της ευρύτερης διοικητικής περιοχής στην οποία ανήκουν. Φροντίζουν για τη συγκέντρωση της εκδοτικής διοικητικής περιοχής στην οποία ανήκουν. Φροντίζουν για τη συγκέντρωση της εκδοτικής παραγωγής του χώρου που εμποτεύουν και για τη συγκρότηση συλλογικών περιφερειακών καταλόγων. Παρέχουν υλικοτεχνική ή άλλη βοήθεια στις νομαρχιακές ή δημοτικές και κοινοτικές βιβλιοθήκες της περιοχής τους, χωρίς όμως να ασκούν διοικητικό έλεγχο.

Άρθρο 4

Το ΔΛΒ αποτελεί τομέα (υποσύστημα) του ΕΔΒ. Εποπτεύεται και συντονίζεται από συλλογικό συμβουλευτικό όργανο ή Επιτροπή, με εκπροσώπους των βιβλιοθηκών του τομέα. Η σύνθεση της Επιτροπής γίνεται με τρόπο, που να εξασφαλίζει την αντιπροσωπευτική εκπροσώπηση των γεωγραφικών διαμερισμάτων της χώρας.

Άρθρο 5

Στόχος του ΔΛΒ είναι ο συντονισμός των δραστηριοτήτων των βιβλιοθηκών, του τομέα, μέσα από την:

- α) Ορθολογικότερη χρησιμοποίηση των διαθέσιμων πόρων (για τις αγορές, την επεξεργασία κ.λπ).
- β) Οργάνωση ενιαίας επιστημονικής και τεχνικής επεξεργασίας του υλικού.
- γ) Θεματική κατανομή του βιβλιακού και άλλου υλικού κατά περιφέρεια.
- δ) Λειτουργία διανταλλακτικού δανεισμού (INTERLIBRARY LOAN) μεταξύ των βιβλιοθηκών του τομέα, κατά κύριο λόγο, και κατά δεύτερο, με τις βιβλιοθήκες του όλου συστήματος.
- ε) Δημιουργία και συντήρηση συλλογικών καταλόγων.

Άρθρο 6

Έργο της Επιτροπής είναι:

- α) Να καταγράφει και μελετήσει την κατάσταση των λαϊκών βιβλιοθηκών.
- β) Να επιλέξει τις βιβλιοθήκες, που θα χρησιμεύσουν ως "κόμβοι" του τομέα.
- γ) Να φροντίζει για τη σταδιακή σύνδεση των βιβλιοθηκών με τους κόμβους ως τη συμπλήρωση του συστήματος.
- δ) Να μεριμνά για την εφαρμογή του προγράμματος, που ετοιμάζει το Συμβούλιο του ΕΔΒ και της γενικής πολιτικής στον τομέα βιβλίου βιβλιοθηκών και πληροφόρησης.

Άρθρο 7

Η Επιτροπή του ΔΛΒ εκπροσωπείται στο συντονιστικό όργανο του ΕΔΒ.■